

Archeo-rapport 353

Het archeologisch vooronderzoek aan de Kliniekstraat-Albertvest te Tienen

Jeroen Verrijckt & Maarten Smeets

Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba

Archeo-rapport 353

Het archeologisch vooronderzoek aan de Kliniekstraat- Albertvest te Tienen

Jeroen Verrijckt & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeo-rapport 353

Het archeologisch vooronderzoek aan de Kliniekstraat-Albertvest te Tienen

Opdrachtgever: Matexi Projects Nv

Projectleiding: Maarten Smeets

Leidinggevend archeoloog: Vanessa Vander Ginst

Auteurs: Jeroen Verrijckt
Maarten Smeets

Foto's en tekeningen: Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2016/12.825/11

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2016, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve fiche

Site	Tienen – Lyceumsite/Kliniekstraat-Albertvest
Locatie	Provincie Vlaams-Brabant, Gemeente Tienen, Kliniekstraat-Albertvest
Lambert 72- coördinaten	Hoekpunt 1: X189609.62, Y166898.03 Hoekpunt 2: X189655.44, Y166917.89 Hoekpunt 3: X189646.88, Y166978.1
Oppervlakte projectgebied	1,09 ha
Kadastergegevens	Afdeling 3: Sectie G: perceelsnummer: 81m
Opdrachtgever	Matexti Projects nv, adres: Fr Rooseveltlaan 180, 8790 Waregem
Vergunningsnummer	2015/367
Vergunningshouder	Vanessa Vander Ginst
Bijzondere voorwaarden	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Tienen, kliniekstraat - Albertvest, 'Lyceumsite'
Termijn veldwerk	15 februari 2016

Aard van de bedreiging	Verkaveling van 1,09 ha
Archeologische verwachting	Het bouwproject ligt binnen de 3de en 4 ^{de} omwalling van Tienen. De noordelijke grens van het bouwproject ligt net ten zuiden van de stadsomwalling. Op historische kaarten uit de 16de tot 18 de eeuw is er bebouwing te zien.
Wetenschappelijke begeleiding	Tom Debruyne - Archeoloog intergemeentelijke dienst PORTIVA

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Inleiding	p. 3
1.1 Algemeen	p. 3
1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied	p. 3
1.3 Archeologische en historische voorkennis	p. 4
1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen	p.7
Hoofdstuk 2 Werkmethode	p. 9
Hoofdstuk 3 Analyse	p. 11
3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw	p. 11
3.2 Het sporen- en vondstenbestand	p. 15
Hoofdstuk 4 Synthese	p. 21
4.1 Interpretatie en datering	p. 21
4.2 Beantwoording onderzoeksvragen	p.21
Hoofdstuk 5 Besluit	p. 23
Bibliografie	p. 25
Bijlagen (CD-rom)	
Bijlage 1: Allesporenplan	
Bijlage 2: Fotoinventaris	
Bijlage 3: Sporeninventaris	
Bijlage 4: 42015-367-Bodemkundig verslag	

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Wegens de plannen voor een verkaveling met wegenaansluiting heeft Onroerend Erfgoed een archeologische prospectie met ingreep in de bodem opgelegd (vergunningsnummer 2015/367) op een terrein met een oppervlakte van 1,09 ha tussen de Kliniekstraat en de Albertvest te Tienen. Het veldwerk werd uitgevoerd door Studiebureau Archeologie bvba op 15 februari 2016.

1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het terrein ligt op circa 500 m ten noordwesten van het stadscentrum van Tienen (fig. 1.1) en is kadastraal gekend als Tienen, afdeling 3, sectie G, perceel 81m (fig. 1.2). Het perceel was voorheen gedeeltelijk ingenomen door schoolgebouwen. Deze waren bij de aanvang van het vooronderzoek afgebroken. Geo-archeologisch gezien is het projectgebied gesitueerd in de (zand)leemstreek (fig. 1.3).

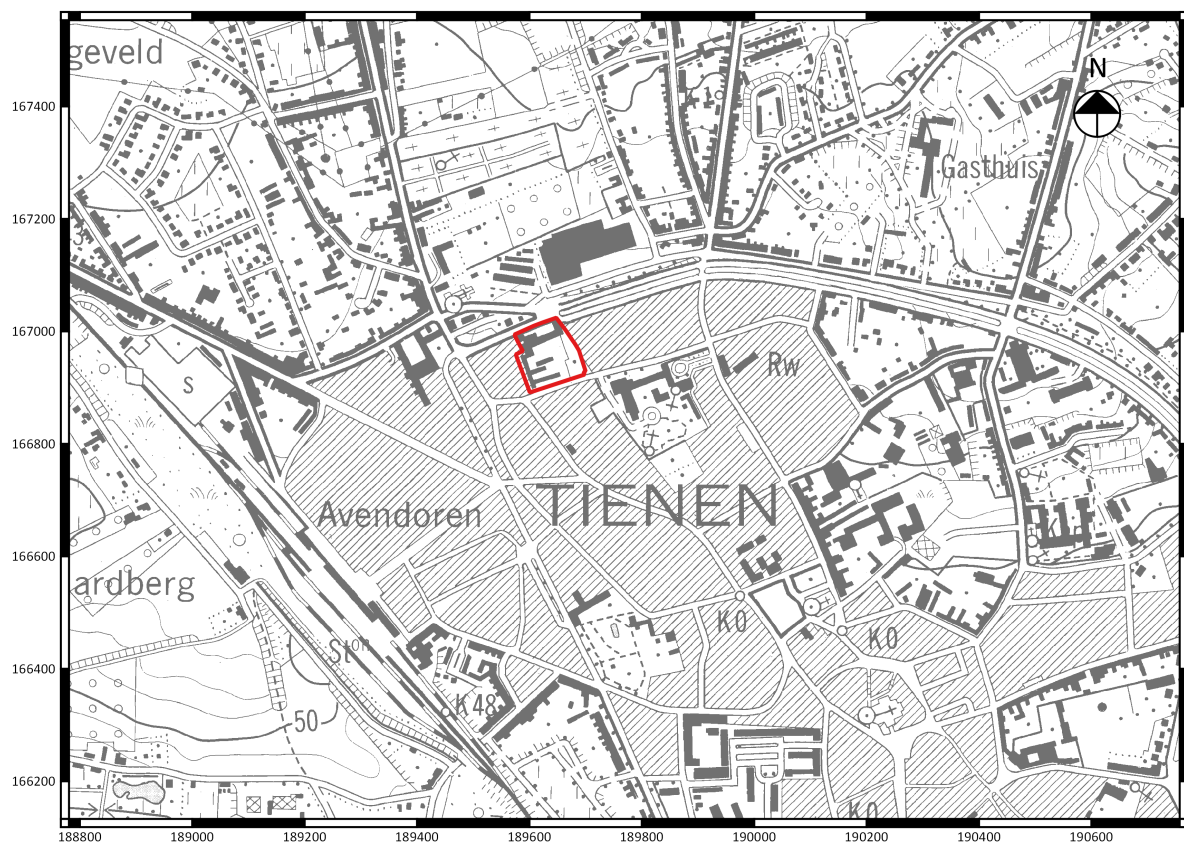

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

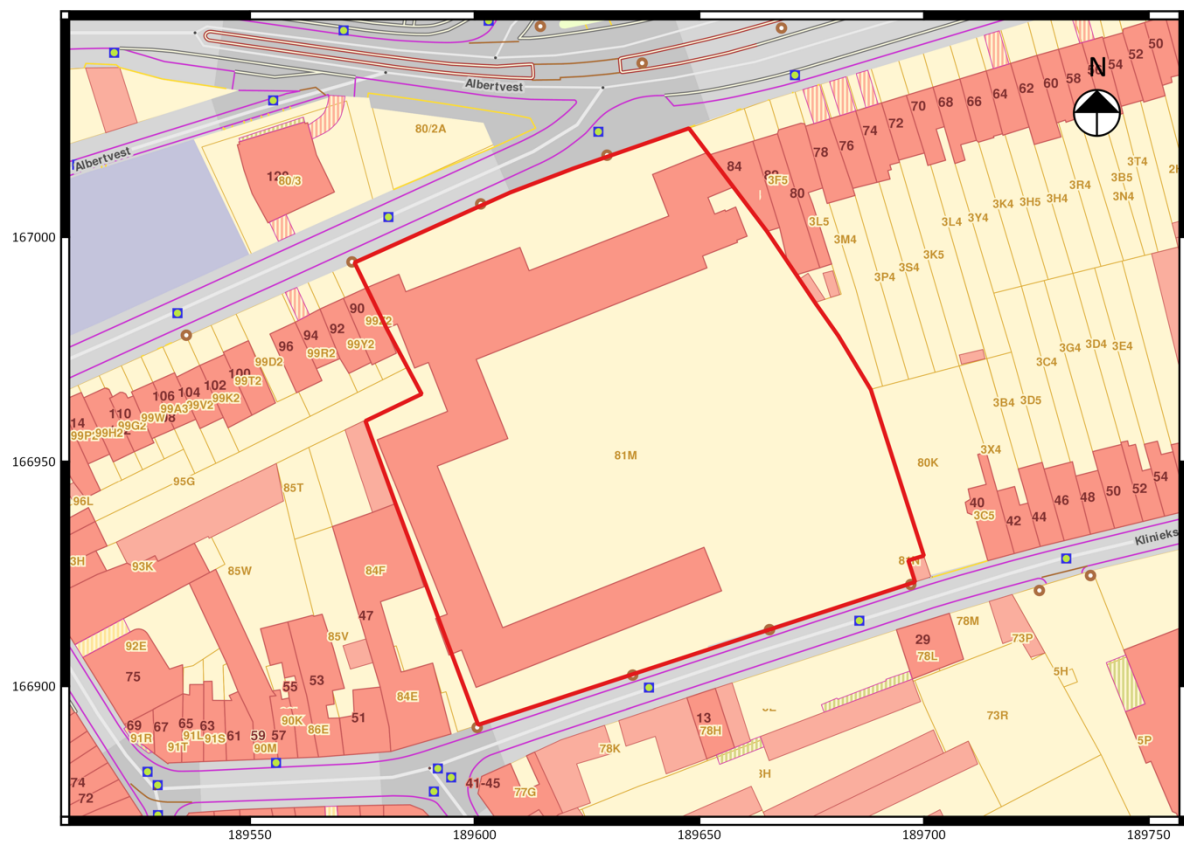

Fig. 1.2: Uittreksel van het kadastrale plan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

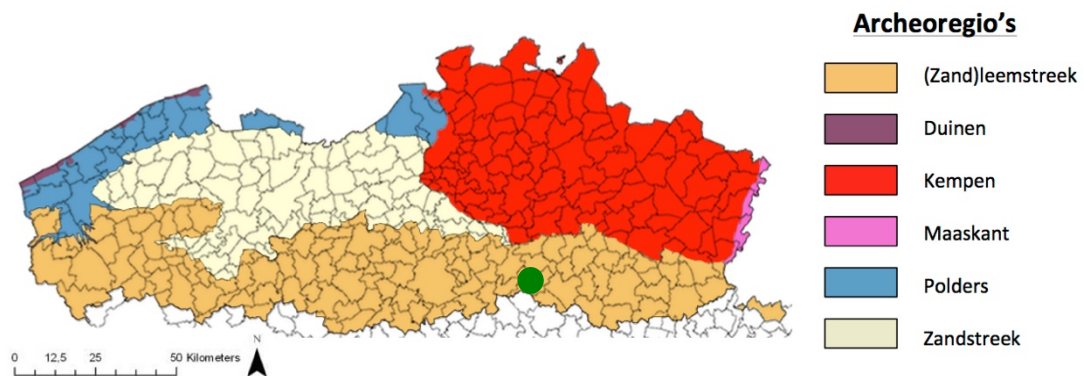

Fig. 1.3: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's¹.

1.3 Archeologische en historische voorkennis

Volgens de gegevens van de CAI (Centrale Archeologische Inventaris) liggen in de nabijheid van het projectgebied enkele gekende archeologische sites en historische vindplaatsen. Het projectgebied ligt net binnen de derde, 16de-eeuwse, stadsomwalling van Tienen (CAI 152469). Ten westen van het

¹ <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

onderzoeksgebied bevindt zich de oude Leuvensepoort (CAI 207831) en ten oosten de Diestsepoort (CAI 207832). Ten zuidwesten van het onderzoeksgebied bevindt zich de 18de-eeuwse stadsomwalling (CAI 152603) met de nieuwe Leuvensepoort (CAI 207836).

Ten zuidoosten van het onderzoeksgebied werd in de late 15de eeuw het Kabbeeklooster gebouwd (CAI 3631). Het complex omvatte tijdens de 15de eeuw kloostergebouwen rond een binnenplaats en een hoeve met aanhorigheden². Het klooster brandde in 1654 volledig af en werd nadien heropgebouwd. Bij archeologisch onderzoek op deze locatie werden sporen van het klooster aangetroffen en resten van een walgracht, mogelijk van het 14de-eeuwse *Hof van Cabbeke*³.

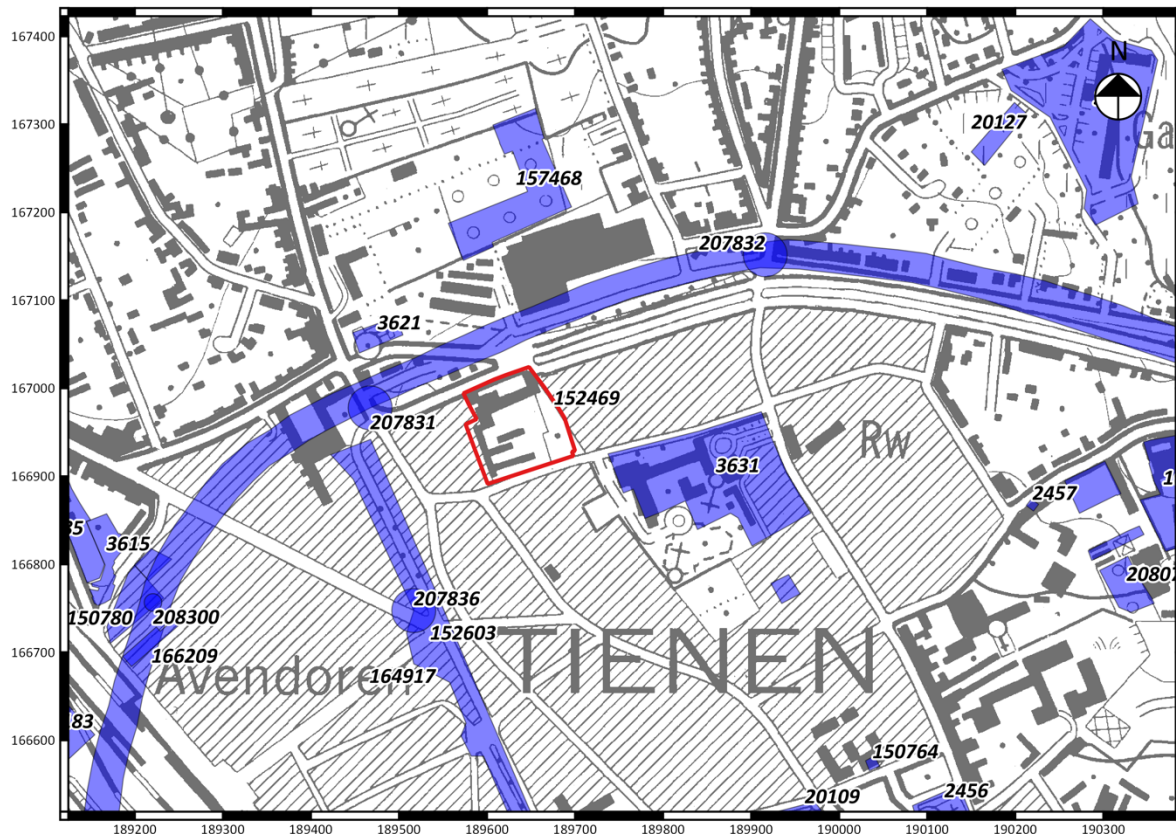

Fig. 1.4: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied⁴.

Uit cartografische bronnen blijkt dat de Kliniekstraat reeds in de 18de eeuw een straat was. Op de Ferrariskaart (1771-1778) zijn aan de zuidkant van het projectgebied een O-W-georiënteerd gebouw en een N-Z-georiënteerd gebouw afgebeeld met errond tuinen, moestuinen en akkerlanden. Ten noorden van het projectgebied loopt de derde stadsomwalling van Tienen (fig. 1.6, nr. 1).

Op de Vandermaelen- (1846-1854) en de Poppkaart (1842-1879) (fig. 1.6, nr. 2 en 3) is aan de zuidzijde een rechthoekig gebouw afgebeeld. Op de Poppkaart liggen de gebouwen rond een binnenkoer. Nog op deze beide kaarten is in het noorden van het onderzoeksgebied een gebouw weergegeven, dat respectievelijk L-vormig en langwerpig, NO-ZW-georiënteerd getekend is. In de

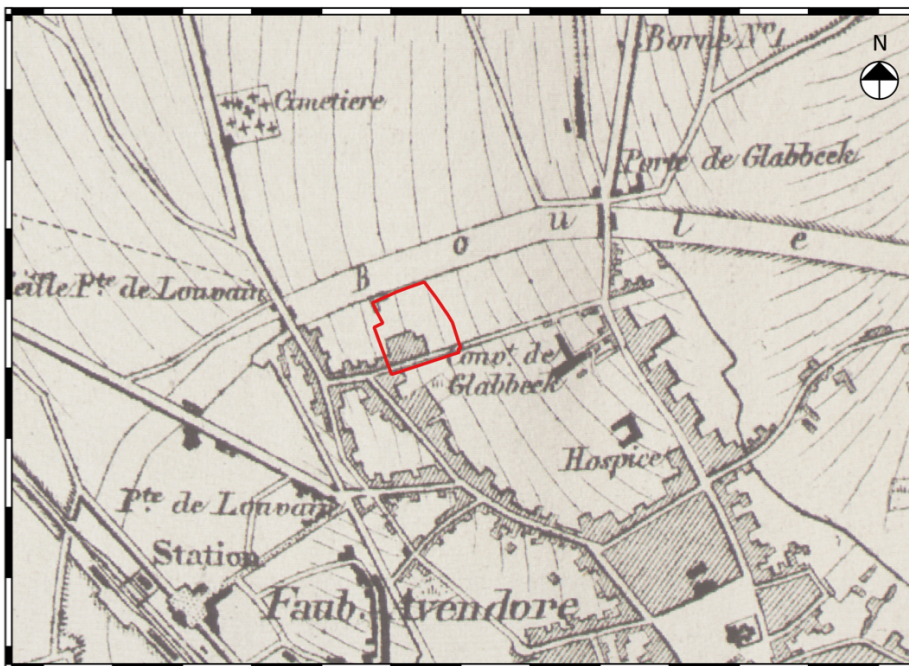
² <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/42845>

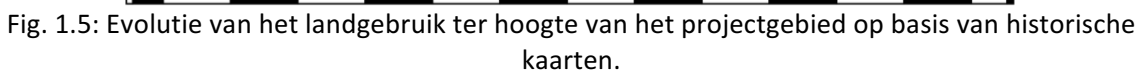
³ Lodewijckx e.a. 1983: 34; Lodewijckx e.a. 1986: 25-26; Dewolfs 1941: 34-35; Kempeneers 1999: 172-182; Genicot e.a. 1971: 380-381; Lodewijckx e.a. 1984: 58-60.

⁴ www.agiv.be

Het archeologisch vooronderzoek aan de Kliniekstraat-Albertvest te Tienen

20ste eeuw is de bebouwing afgebroken om plaats te ruimen voor het Lyceum. De bebouwing van het Lyceum werd voor de aanvang van het archeologische vooronderzoek afgebroken.

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven/-putten een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/Nederzetting?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. De argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

-
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
 - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor vervolgonderzoek?
 - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
 - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
 - In welke mate komen de prospectieresultaten overeen met de gegevens uit de historische kaarten en archiefbronnen?
 - Wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale geschiedenis?

Hoofdstuk 2 **Werkmethode**

Zoals afgesproken op de startvergadering werd de afbraak van de kelders onder de gebouwen archeologisch begeleid. Het terrein werd in dit kader verschillende keren bezocht. Hierbij werden geen archeologisch relevante sporen waargenomen (fig. 2.1). Tijdens deze afbraakwerken werden door de archeoloog tevens enkele bodemprofielen aangelegd en geregistreerd (ster op fig. 2.2).

Bij het eigenlijke archeologische vooronderzoek werden aan de zuidzijde van het gebied, langs de Kliniekstraat, twee proefputten aangelegd (WP1 en 2 op fig. 2.2). Tussen de verwijderde kelders op het centrale gedeelte van het terrein (grijs op fig. 2.2) pasten drie proefsleuven die parallel aan de Kliniekstraat werden aangelegd. Aan de oostkant van het projectgebied was de verharding (een dikke betonplaat) niet weggenomen (geel op fig. 2.2). Er werd wel een controleput (WP6) gegraven in deze zone om de bodemopbouw in deze zone te controleren.

Twee zones met gestockeerde steenslag konden niet worden onderzocht (lichtblauw op fig. 2.2). Ook de zone van de uitgebroken kelders valt buiten de onderzoekbare oppervlakte (grijs op fig. 2.2). Aan de noordzijde van het terrein, langs de Kliniekstraat kon geen sleuf worden aangelegd aangezien hier een grote berg grond gestockeerd lag tussen de uitgebroken kelder en de straat. In totaal werd een oppervlakte van 363 m² onderzocht. Dit komt overeen met 12,1 % van de totale beschikbare oppervlakte (3000 m²) van het projectgebied.

Op het terrein werd in elke aangelegde put en sleuf een bodemprofiel geregistreerd (fig. 2.2).

Enkel in proefput 2 werden archeologisch relevante sporen aangetroffen. Het betreft muren en structuren. De put werd verder naar het oosten toe verlengd om de muren over een grotere oppervlakte te kunnen evalueren en registreren. Deze muren werden opgeschoond en geregistreerd⁵. De contouren van de proefsleuven en proefputten, de locatie van de profielputten, de sporen en de maaiveldhoogtes werden ingemeten met behulp van een GPS-toestel.

Fig. 2.1: De uitgebroken kelder aan de zijde van de Albertvest.

⁵ Voor de beschrijving van de individuele sporen wordt verwezen naar de sporeninventaris (bijlage 3).

Fig. 2.2: Het sleuvenplan.

Hoofdstuk 3 Analyse

3.1 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw

Volgens de gegevens van de bodemkaart ligt het projectgebied in een bebouwde zone (fig. 3.1). Het gebied is bijgevolg niet gekarteerd. Ten noorden van het onderzoeksgebied is een droge zandleembodem zonder profiel aanwezig (bodemserie Abp).

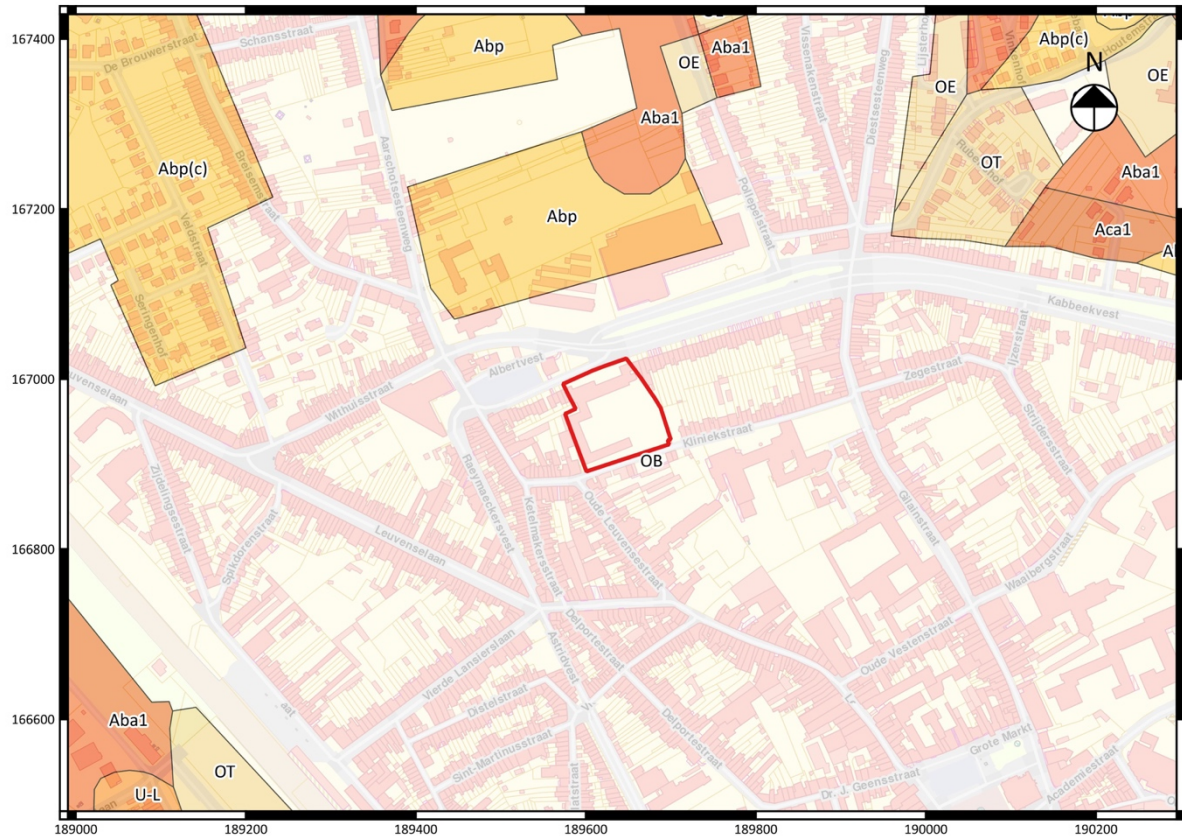
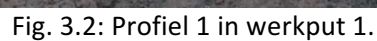

Fig. 3.1: Uitsnede van de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Op het terrein werd in elke aangelegde put en sleuf een bodemprofiel geregistreerd (fig. 2.2). Profiel 1 in werkput 1 werd door de bodemkundige geselecteerd als referentieprofiel en beschreven.

0-60 cm: *Human Transported Material*: ophogingslaag

60-105 cm: Cl: leem; bruin tot geelbruin(10 YR 4/4-5); massief; rechte diffuse ondergrens,

105-135 cm: Ap': leem; donkerbruin (10 YR 4/2); zwak kruimelig; rechte, diffuse ondergrens,

135-145 cm: E': leem; geelbruin tot grijsbruin (7,5 YR 4/4); kruimelig tot platig; onregelmatige, diffuse ondergrens,

> 145 cm: B_t': zwaar leem; geelbruin (10 YR 5/4); matig hoekig blokkig.

Het vlak in werkput 1 is aangelegd op de Bt-horizont. In werkput 2 werd het vlak aangelegd op het afbraakniveau van de aangetroffen muren en structuren (onmiddellijk onder de betonplaat tot op ca. -80 cm onder het maaiveld).

In de overige aangelegde putten en sleuven bleek de bodem diep verstoord te zijn (fig. 3.3, 3.4 en 3.5). Bovenaan liggen verschillende puinlagen. Mogelijk heeft men het terrein afgegraven en opnieuw opgehoogd om het terrein te effenen. Zoals af te leiden uit het digitaal hoogtemodel is het projectgebied zelf weliswaar redelijk vlak, maar ligt het toch op de helling naar de Grote Gete toe (fig. 3.6).

Ook de opgeschoonde profielen voorafgaand aan het archeologisch vooronderzoek gaven eenzelfde beeld.

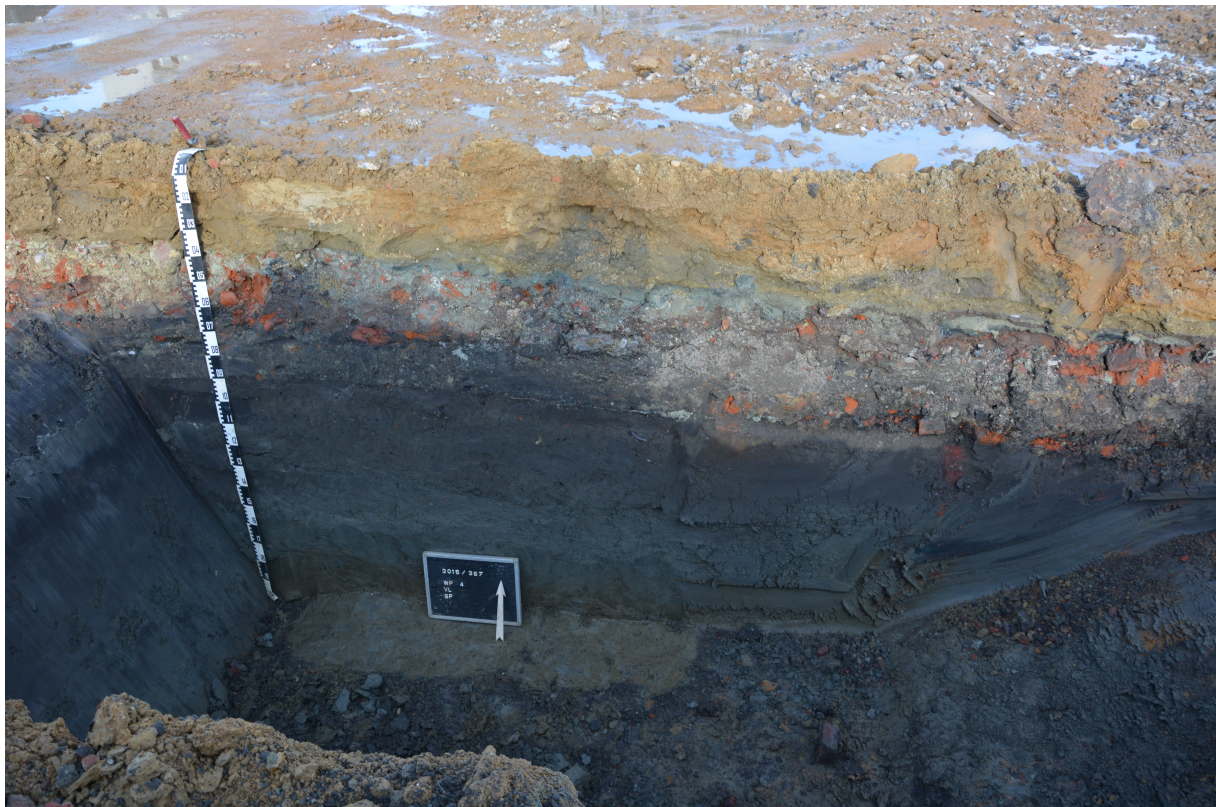

Fig. 3.3: Profiel 4 in werkput 4.

Fig. 3.4: Overzicht van werkput 5.

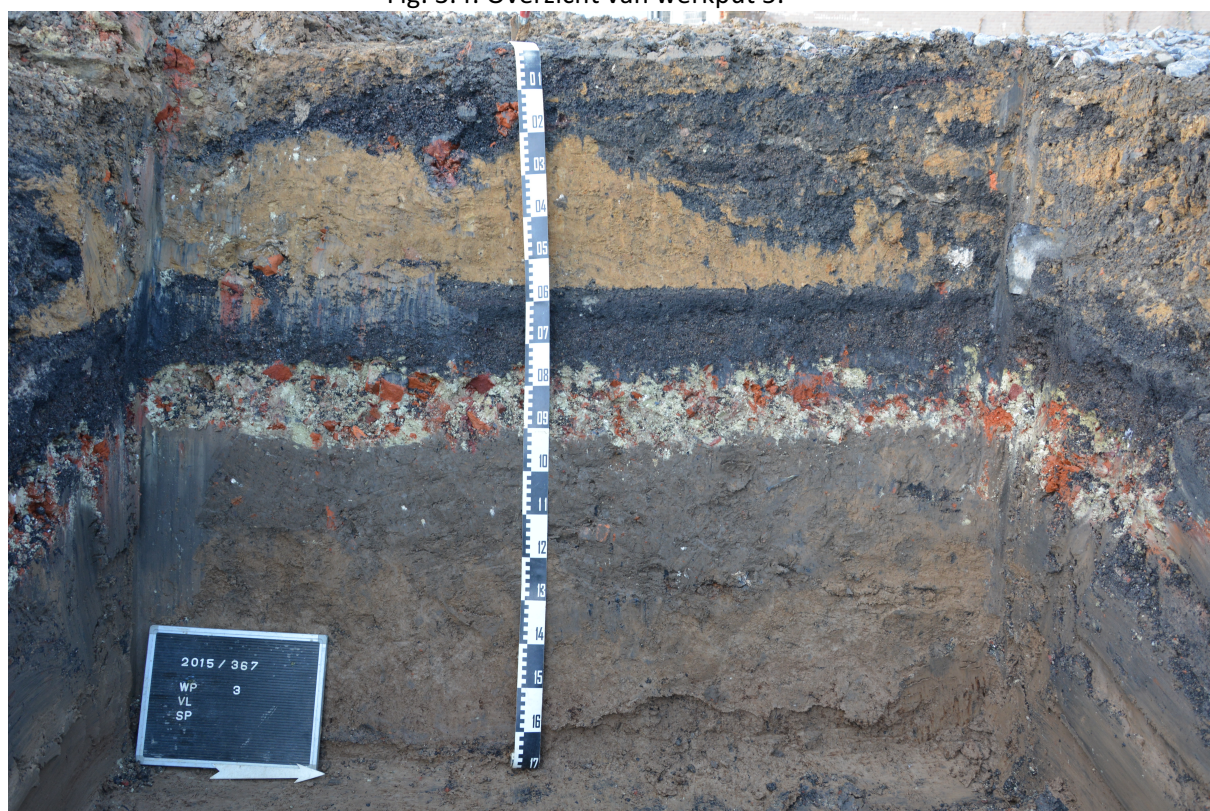
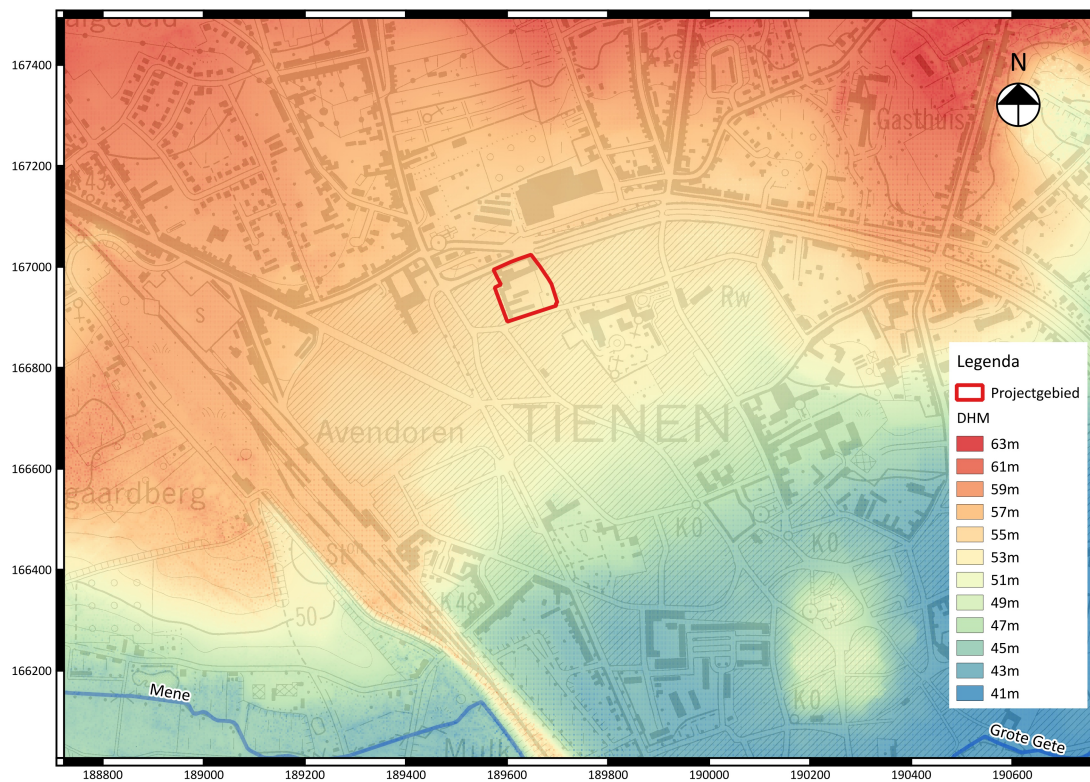

Fig. 3.5: Profiel 3 in werkput 3.

3.2 Het sporen- en vondstenbestand

Enkel in werkput 2 werden archeologisch relevante sporen aangetroffen. Het betreft funderingen en structuren (fig. 3.7 en 3.8).

⁶ Onderliggende kaartlaag: geopunt (Agiv)

Fig. 3.7: Werkput 2: overzicht.

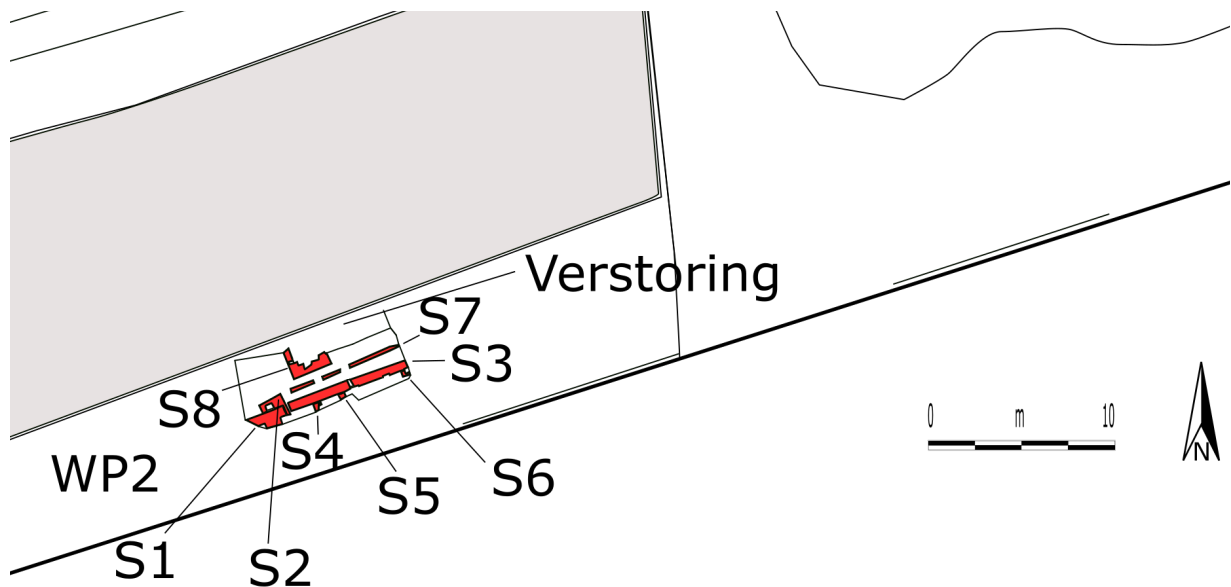

Fig. 3.8: Sporenplan van werkput 2.

Het stratigrafisch oudste aangetroffen spoor is een rechthoekige structuur (S2), opgetrokken uit bakstenen (22,5 x 10,5 x 5,5 cm) gelegd in een zachte, groene zandmortel en met een rechthoekig (41x31 cm) verdiept gedeelte dat 5,5 cm diep bewaard is (fig. 3.9). Het aangewende bouw materiaal van de structuur lijkt op deze van muur S7. Deze NO-ZW-georiënteerde muur loopt over de hele lengte van de werkput en is 1 baksteen breed.

Structuur S2 is overbouwd door een NO-ZW-georiënteerde muur (S1) die een hoek naar het zuidoosten maakt. In het verlengde van muur S1 loopt muur S3 (fig. 3.10). Beide muren zijn opgetrokken met bakstenen (23 x 9 x 6 cm) in een zachte lichtgrijze zandmortel met kalkspikkels. De muren zijn respectievelijk 58 en 46 cm breed en ca. 50 cm hoog bewaard; de hoek van muur S1 is 94 cm breed. Zowel tussen muur S1 en S3 als halverwege muur S3 bevindt zich een opening, mogelijk in functie van waterafvoer.

Tegen muur S3 zijn drie dwarsmuurtjes (S4, 5 en 6) aangebouwd. Deze bevinden zich net in de aangelegde put. Mogelijk betreft het binnenmuren.

Ten noorden van muur S7 bevindt zich een rechthoekige (219x162 cm en 38 cm hoog bewaard) structuur (S8) gemetseld met bakstenen (24x8,5x5 cm) in een harde grijze kalkmortel met kalkspikkels (fig. 3.11). De noordzijde van deze structuur, die zich gedeeltelijk in de aangelegde werkput bevindt, is verstoord. Mogelijk is de verstoring het gevolg van de aanleg van de zuidelijke kelder onder de schoolgebouwen.

Fig. 3.9: Zicht op structuur S2 en muren S7, S3 en S1.

Fig. 3.10: Muur S3.

Fig. 3.11: Structuur S8 met rechts de verstoring.

Hoofdstuk 4 Synthese

4.1 Interpretatie en datering

Binnen het projectgebied werden enkel in werkput 2 relevante archeologische sporen aangetroffen. Het betreft funderingen en structuren die gealigneerd zijn aan de huidige Kliniekstraat. Het lijkt te gaan om een achtergevel (S1 en S3) van een gebouw met aan de zuidzijde binnenmuren. Mogelijk betreft het een tamelijk ondiep gebouw: Muur S1 en S3 liggen op 4,15 m verwijderd van de huidige Kliniekstraat.

Mogelijk zijn de resten in verband te brengen met de bewoning die op deze locatie op cartografische bronnen afgebeeld is. De werkput kon echter maar op een beperkte oppervlakte aangelegd worden aangezien deze in het noorden aan een kelder onder de voormalige gebouwen grenst waardoor de muren in noordelijke richting sowieso reeds eerder wegegraven zijn. Aan de zuidzijde grenst de put bijna aan de Kliniekstraat. Er werden evenmin vondsten aangetroffen om een datering toe te laten.

Puur op basis van het uitzicht van de muren lijken zowel de structuur S 2 als de stratigrafisch recentere muren S1 en S3 evenwel vrij recent te zijn.

In de overige werkputten en sleuven werden enkel diepe verstoringen aangetroffen.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

In het referentieprofiel in werkput 1 is de bodemopbouwde volgende: ophoging-mogelijk colluvium-Ap-E-Bt. In de overige werkputten werden diepe verstoringen waargenomen met erboven puinlagen.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven/-putten een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?

Enkel in werkput 2, aangelegd op de smalle beschikbare strook tussen de Kliniekstraat en een diepe kelder, werden relevante archeologische sporen aangetroffen. Het betreft funderingen en structuren die gealigneerd zijn aan de huidige Kliniekstraat. Mogelijk betreft het sporen die verband houden met de bewoning die op cartografische bronnen weergegeven is. De beperkte vrijgelegde oppervlakte en het gebrek aan vondsten noopt echter tot voorzichtigheid met de interpretatie. Puur op basis van het uitzicht van de muren lijken zowel de structuur S 2 als de stratigrafisch recentere muren S1 en S3 evenwel vrij recent te zijn.

Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

Neen.

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?

Neen.

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

In werkput 2 waar de muren en structuren aangetroffen werden, kon geen diep bodemprofiel aangelegd worden wegens plaatsgebrek. De resten werden net onder de betonplaat en tot op een diepte tot ca. 80 cm onder het maaiveld aangetroffen. In het referentieprofiel ten westen van deze werkput werd op deze diepte mogelijk colluvium aangetroffen. In de overige werkputten werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen wegens het voorkomen van diepe verstoringen.

Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor vervolgonderzoek?

Welke vragenstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

Zijn er voor de beantwoording van deze vragenstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

In welke mate komen de prospectieresultaten overeen met de gegevens uit de historische kaarten en archiefbronnen?

Wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale geschiedenis?

Uit het vooronderzoek is gebleken dat enkel aan de zuidzijde van het terrein, aan de zijde van de Kliniekstraat een vrij intacte bodemopbouw aanwezig is. Enkel in werkput 2 werden archeologisch relevante sporen aangetroffen. Het betreft muren en structuren die mogelijk in verband gebracht kunnen worden met de bewoning die op deze locatie op cartografische bronnen afgebeeld is. Er werden echter geen vondsten aangetroffen om deze datering te staven. Op basis van het uitzicht lijken beide aangetroffen bouwfases ook eerder recenter te zijn. Bovendien is de put aangelegd op de smalle strook tussen de Kliniekstraat en de verstoring door de kelders van de voormalige gebouwen. Mogelijke bijkomende resten van de gebouwen worden hierdoor niet meer verwacht. Een vervolgonderzoek wordt omwille van deze reden dan ook niet geadviseerd.

Hoofdstuk 5 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003), 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006), 27 maart 2009 (B.S. 15.5.2009) en 18 november 2011 (B.S. 13.12.2011) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Wegens de toekomstige verkavelingswerken worden eventuele archeologische waarden in de ondergrond bedreigd. Daarom werd een archeologische evaluatie van het terrein uitgevoerd door middel van een proefputten- en sleuvenonderzoek. Tijdens het veldwerk werden enkel aan de zijde van de Kliniekstraat archeologisch relevante sporen aangetroffen. Het betreft muren en structuren die mogelijk in verband gebracht kunnen worden met de bewoning die op deze locatie op cartografische bronnen afgebeeld is. Er werden echter geen vondsten aangetroffen om deze datering te staven. Op basis van het uitzicht lijken beide aangetroffen bouwfases ook eerder recenter te zijn. Bovendien is de put aangelegd op de smalle strook tussen de Kliniekstraat en de versterking door de kelders van de voormalige gebouwen. Mogelijke bijkomende resten van de gebouwen worden hierdoor niet meer verwacht.

Er worden dan ook geen aanbevelingen geformuleerd voor eventueel verder archeologisch onderzoek.

Bij eventuele vrijgave het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- *het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 18 november 2011 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006, 15.5.2009 en 13.12.2011)*
- *en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009, 1 april 2011 en 10 juni 2011*

van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bibliografie

Dewolf E. 1941: *Oostbrabantsche plaatsnamen*. Tienen, Toponymica - Bijdragen en Bouwstoffen 2, 34-35.

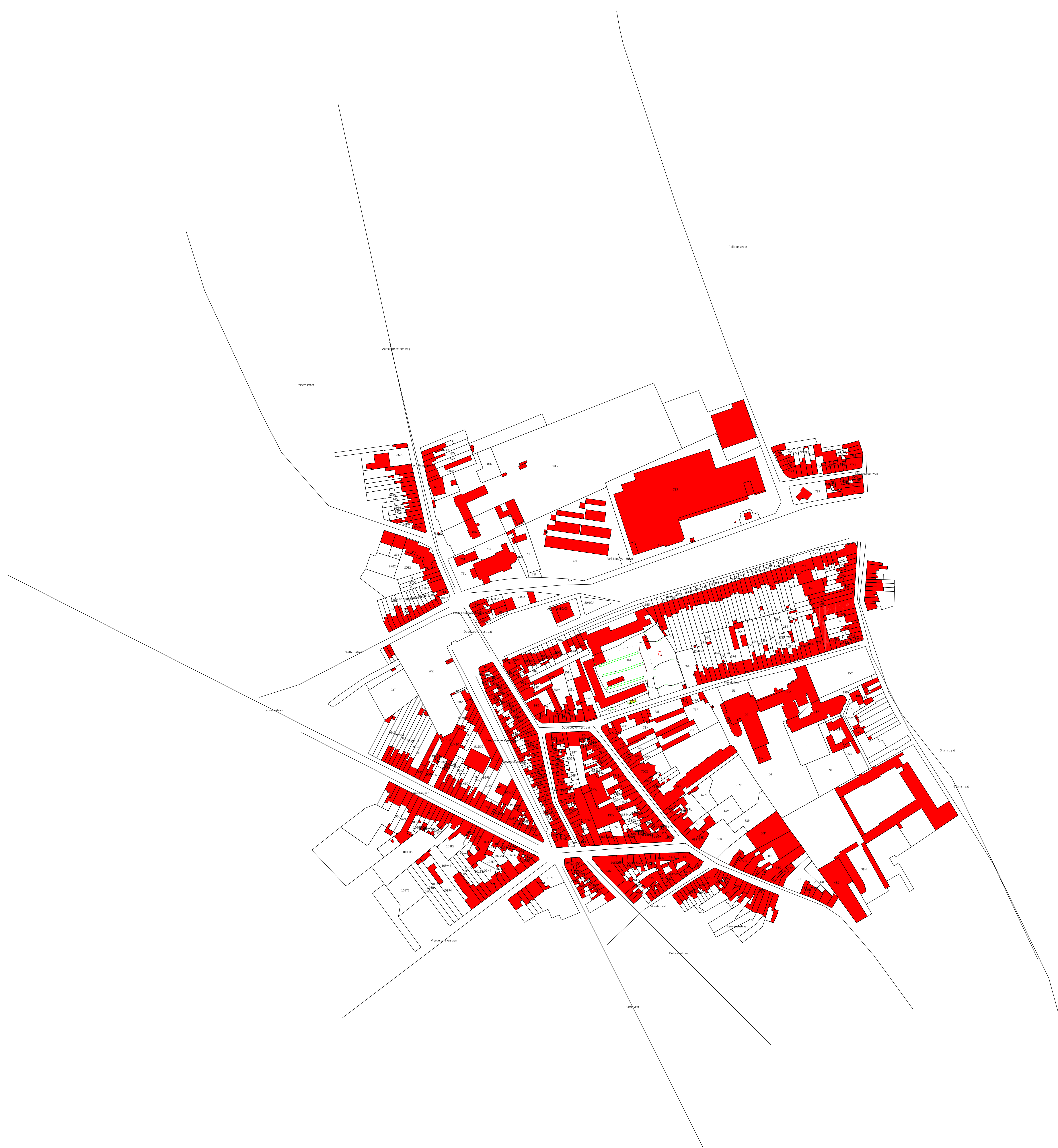
Genicot L.F., Van Aerschot S., De Crombrugghe A., Sansen H. & Vanhove J. 1971: Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen, Architectuur, Provincie Brabant, Arrondissement Leuven, *Bouwen door de eeuwen heen*, 1, 380-381.

Kempeneers P. 1999: *Thuis in Tienen I*, 172-182.

Lodewijckx M. en Doperé F. 1983: Tienen (Bt): voormalig Kabbeekklooster, *Archeologie* 1, 34.

Lodewijckx, M. & Doperé, F. 1984: V-vormige gracht met standspoor te Tienen, *Archaeologia Mediaevalis* 7, 58 - 60.

Lodewijckx M. en Doperé F. 1986: Tienen (Brab.): voormalig Kabbeekklooster, *Archeologie* 1, 25-26.

Bijlage 2 Fotoinventaris

<div><div>Vergunningsnummer</div><div>(F)oto, (O)verzicht, (PR)ofiel, (V)lak, (C)oupe, (D)etail, (W)erkfoto, (V)ondst, ...</div><div>2015-367-AFBRAAK-FPR-1 — Volgnummer</div><div>(S)poor, (PR)profiel, (SL)euf, (W)erk(P)ut, (L)osse(V)ondst, (P)aleo(B)oring, (M)etaal(D)etectie, ...</div></div>			
2015-367-AFBRAAK-FPR-1	2015-367-PR7-FPR-4	2015-367-WP1-FO-2	2015-367-WP4-FO-2
2015-367-AFBRAAK-FPR-2	2015-367-PR7-FPR-5	2015-367-WP2-FO-1	2015-367-WP4-FO-3
2015-367-OVERZICHT-FO-1	2015-367-PR7-FPR-6	2015-367-WP2-FO-2	2015-367-WP4-FO-4
2015-367-OVERZICHT-FO-2	2015-367-PR7-FPR-7	2015-367-WP2-FO-3	2015-367-WP4-FO-5
2015-367-OVERZICHT-FO-3	2015-367-PR7-FPR-8	2015-367-WP2-FO-4	2015-367-WP4-FO-6
2015-367-OVERZICHT-FO-4	2015-367-PR7-FPR-9	2015-367-WP2-FO-5	2015-367-WP4-FO-7
2015-367-OVERZICHT-FO-5	2015-367-PR7-FPR-10	2015-367-WP2-FO-6	2015-367-WP5-FO-1
2015-367-OVERZICHT-FO-6	2015-367-PR7-FPR-11	2015-367-WP2-FO-7	2015-367-WP5-FO-2
2015-367-OVERZICHT-FO-7	2015-367-PR7-FPR-12	2015-367-WP2-FO-8	2015-367-WP5-FO-3
2015-367-OVERZICHT-FO-8	2015-367-PR7-FPR-13	2015-367-WP2-FO-9	2015-367-WP5-FO-4
2015-367-OVERZICHT-FO-9	2015-367-S1-FV-1	2015-367-WP2-FO-10	2015-367-WP5-FO-5
2015-367-PR1-FPR-1	2015-367-S1-FV-2	2015-367-WP2-FO-11	2015-367-WP5-FO-6
2015-367-PR1-FPR-2	2015-367-S1-FV-3	2015-367-WP2-FO-12	2015-367-WP5-FO-7
2015-367-PR1-FPR-3	2015-367-S1-FV-4	2015-367-WP2-FO-13	2015-367-WP5-FO-8
2015-367-PR1-FPR-4	2015-367-S1-FV-5	2015-367-WP2-FO-14	
2015-367-PR1-FPR-5	2015-367-S1-FV-6	2015-367-WP2-FO-15	
2015-367-PR1-FPR-6	2015-367-S1-FV-7	2015-367-WP2-FO-16	
2015-367-PR1-FPR-7	2015-367-S2-FV-1	2015-367-WP2-FO-17	
2015-367-PR1-FPR-8	2015-367-S2-FV-2	2015-367-WP2-FO-18	
2015-367-PR1-FPR-9	2015-367-S2-FV-3	2015-367-WP2-FO-19	
2015-367-PR1-FPR-10	2015-367-S2-FV-4	2015-367-WP2-FO-20	
2015-367-PR1-FPR-11	2015-367-S2-FV-5	2015-367-WP2-FO-21	
2015-367-PR5-FPR-1	2015-367-S2-FV-6	2015-367-WP2-FO-22	
2015-367-PR5-FPR-2	2015-367-S2-FV-7	2015-367-WP2-FO-23	
2015-367-PR5-FPR-3	2015-367-S3-FV-1	2015-367-WP2-FO-24	
2015-367-PR5-FPR-4	2015-367-S3-FV-2	2015-367-WP3-FO-1	
2015-367-PR6-FPR-1	2015-367-S3-FV-3	2015-367-WP3-FO-2	
2015-367-PR6-FPR-2	2015-367-S3-FV-4	2015-367-WP3-FO-3	
2015-367-PR6-FPR-3	2015-367-S3-FV-5	2015-367-WP3-FO-4	
2015-367-PR6-FPR-4	2015-367-S3-FV-6	2015-367-WP3-FO-5	
2015-367-PR6-FPR-5	2015-367-S3-FV-7	2015-367-WP3-FO-6	
2015-367-PR6-FPR-6	2015-367-S3-FV-8	2015-367-WP3-FO-7	
2015-367-PR6-FPR-7	2015-367-S3-FV-9	2015-367-WP3-FO-8	
2015-367-PR7-FPR-1	2015-367-S8-FV-1	2015-367-WP3-FO-9	
2015-367-PR7-FPR-2	2015-367-S8-FV-2	2015-367-WP3-FO-10	
2015-367-PR7-FPR-3	2015-367-WP1-FO-1	2015-367-WP4-FO-1	

Bijlage 3 Sporeninventaris

Afkortingen:		Kleur:		Kleur:		Textuur:		Bijmenging:		Vondsten:	
Aflijning:		L-	Licht	gevl.	gevekt	Re	Redelijk	Bio	Bioturbatie	An	Andere
		D-	Donker	gelg.	gelaagd	Ze	Zeer	Hu	Humus	Bo	Bouwceramiek
Re	Redelijk			gebr.	gebrokkeld			Glau	Glauconiet	Ce	Ceramiek
Ze	Zeer	Br	Bruin	hom.	homogeen	Za	Zacht	BC	Bouwceramiek	Fa	Faunaresten
		Gl	Geel	het.	hetrogeen	Ha	Hard	KM	Kalkmortel	Fl	Floraresten
S	Scherp	Go	Groen			Va	Vast	CM	Cementmortel	Gl	Glas
D	Diffuus	Gr	Grijs	m.	met	Lo	Los	ZM	Zandmortel	Ku	Kunststof
		Or	Oranje	k.	kern			HK	Houtskool	Le	Leder
Sl	Slecht	Rd	Rood	r.	rand	Z	Zand	Fe	IJzerconcreties	Li	Litisch materiaal
Go	Goed	Wt	Wit			L	Leem	Fe-slak	IJzerslak	Me	Metaal
		Zw	Zwart	vl.	vlekken	K	Klei	FeZS	IJzerzandsteen	Mu	Munt
Var	Variabel	Bl	Blauw	sp.	spikkels	V	Veen	Mg	Mangaan	Na	Natuursteen
Nat	Niet af te lijnen	Pr	Purper	lg.	lagen			ZS	Zandsteen	Pi	Pijpaarde
		Rz	Roze	lgs.	laagjes			KZS	Kalkzandsteen	St	Staalname
				br.	brokken			KS	Kalksteen		
				fi.	fibers			LS	Leisteen		
				to.	tongen			NS	Natuursteen		
				wi.	wiggen			KW	Kwarts		
				le.	lenzen			SK	Steenkool		
								VL	Verbrande leem		

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Aflijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal	Bijmenging	Vondsten	Afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
1	1	1	Muur		ReGo		m. Za LGIGr ZM	kalkspikkels		x58x57		in verband met een muur van 94cm breed. gaat de hoek om
2	1	1	Fundering		ReGo		BS m. Za Go ZM	kalkspikkels		142x130x	Onbepaald	Deels in sleufwand gat is 31cm op 41 cm.
3	1	1	Muur		ZeGo		BS m. Ha L KM	kalkspikkels		x46x51	Onbepaald	

Het archeologisch vooronderzoek aan de Kliniekstraat-Albertvest te Tienen

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Aflijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal	Bijmenging	Vondsten	Afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
4	1	1	Muur		ReSl		BS m. Ha Gr KM			x49x	Onbepaald	ligt tegen s3
5	1	1	Muur		ReSl		BS				Onbepaald	idem s4
6	1	1	Muur		ReGo		BS m. Ha Gr KM	kalkspikkels		47x37x	Onbepaald	aan binnenzijde bepleisterd met cement
7	1	1	Muur		ReSl		BS m. Ha Gr KM	kalkspikkels		22,5xx	Onbepaald	
8	1	1	Muur		ReSl		BS m. Ha Gr KM	kalkspikkels		219x162x38	Onbepaald	loopt tot tegen verstoring kelder. Deels in putwand

Bijlage 4: Profielbeschrijving

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver :	Ludo Fockedeij, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek :	Archeologisch: proefsleuven
3. Plaats :	Tienen – Kliniekstraat - Albertvest.
4. Hoogteligging :	m TAW.
5. Coördinaten :	Lambert X: 189614.94; Y: 166898.35.
6. Datum :	15 februari 2016
7. Tijdstip :	
8. Landgebruik en vegetatie :	
9. Weersomstandigheden :	Koud, bewolkt
10. Oriëntatie :	ZW-NO
11. Bodemeenheid :	OB.
12. WRB:	Technosols.

2. Profielbeschrijving

H1

0-60 cm: Human Transported Material: ophogingslaag

H2

60-105 cm: Cl: leem; bruin tot geelbruin(10 YR 4/4-5); massief; rechte diffuse ondergrens,

H3

105-135 cm: Ap': leem; donkerbruin (10 YR 4/2); zwak kruimelig; rechte, diffuse ondergrens,

H4

135-145 cm: E': leem; geelbruin tot grijsbruin (7,5 YR 4/4); kruimelig tot platig; onregelmatige, diffuse ondergrens,

H4

> 145 cm: B_t': zwaar leem; geelbruin (10 YR 5/4); matig hoekig blokkig.

G(rond)W(ater)T(afel) : NVT.

Opmerking :

3. Foto

4. Opmerkingen en bijzonderheden

5. Verwijzingen

1. Bodemkundige aspecten van het proefsleuvenonderzoek (Tienen – Kliniekstraat - Albertvest).